

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

Od czego zależy rozwój i dobrobyt?

Najważniejsze czynniki sukcesu polskiej gospodarki

Leszek Balcerowicz

Warszawa, 10.03.2009 r.

- Co to jest poziom życia (dobrobyt) w sensie ekonomicznym?
- Zróżnicowanie poziomu życia we współczesnym świecie
- Zróżnicowanie tempa rozwoju we współczesnym świecie:
  - Obecne bogate kraje 200 lat temu były biedne. Mało się różniły wówczas pod względem poziomu życia od Chin, czy Indii.
  - Po II wojnie światowej niektóre początkowo biedne kraje stały się zamożne (np. Korea Południowa) a inne – pozostały biedne (np. Korea Północna).
  - Wszystkie kraje socjalistyczne pozostały w tyle za krajami kapitalistycznymi od których się początkowo niewiele różniły pod względem poziomu dobrobytu.

➤ Od czego zależy rozwój: niektóre błędne wyjaśnienia generalne:

- Rozwój zależy od posiadania bogactw naturalnych;
- Kraje bogate uniemożliwiają rozwój krajom biednym

prof. Leszek Balcerowicz

www.uniwersytet-dzieciecy.pl

➤ Od czego zależy rozwój: wyjaśnienia na pierwszym poziomie: od zakresu i intensywności działań produkcyjnych w społeczeństwie:

- Wynalazków i ich wprowadzania w życie (innowacji)
- Oszczędzania i inwestowania
- Pracy
- Dobrej oświaty

prof. Leszek Balcerowicz

www.uniwersytet-dzieciecy.pl

- Co ogranicza produktywne działania:
  - Wieloletnie wojny
  - Bardzo złe położenie geograficzne
  - Zły ustrój (system)
  - Zła polityka gospodarcza

- Co to jest ustrój? Analogia do samochodu:
  - wystarczy jedna zła część, aby samochód nie jechał
  - aby szybko jechał wszystkie urządzenia muszą być prawidłowe
  - dodatkowo – potrzebny jest umiejętny kierowca (nie wpadać w poślizg)

➤ Cechy złych ustrojów (zły ustrój ma co najmniej jedną z nich):

- Zakaz prywatnej przedsiębiorczości; monopol państwowy (socjalizm);
- Brak konkurencji;
- Słaba ochrona ludzi i własności;
- Brak kontaktów ze światem (gospodarka zamknięta);
- Niestabilny pieniądz (inflacja);
- Zbyt wysokie podatki < – za duże wydatki budżetu;
- Brak oświaty lub zła oświata.

prof. Leszek Balcerowicz

www.uniwersytet-dzieciecy.pl

➤ Dobry ustrój czyli taki, który zapewnia systematyczny rozwój ma – jednocześnie – kilka cech:

- Swoboda prywatnej przedsiębiorczości;
- Konkurencja;
- Otwarcie na świat;
- Dobra ochrona ludzi i własności;
- Stabilny pieniądz (niska inflacja);
- Niskie lub umiarkowane podatki < – niskie lub umiarkowane wydatki budżetu.

prof. Leszek Balcerowicz

www.uniwersytet-dzieciecy.pl

- Polska po 1989 r.: przechodzenie od złego do dobrego ustroju.